

OLIV TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

GULISTON DAVLAT UNIVERSITETI

**“Tasdiqlandi”
Rektor M.T. Xodjiyev**

2024 – yil “ _____ ” _____

Menejment kafedrası

**STRATEGIK BOSHQARUV FAN SILLABUSI
IMI1704**

Bilim sohasi: 300000 – Ijtimoiy fanlar, jurnalistika va axborot
400000---Biznes, boshqaruv va huquq

Ta'lim sohasi: 310000 – Ijtimoiy va xulq atvoriga oid fanlar

Ta'lim yo'nalishi:
60721300 – Tabiiy tolalarni dastlabki ishlash
60721200– yengil sanoat buyumlari konstruksiyasini
ishlash va texnologiyasi

Guliston – 2024

© Ushbu hujjat Guliston davlat universiteti mulki hisoblanadi va uni oluvchilar uchun maxfiy bo‘lib, to‘liq yoki qisman nusxa ko‘chirilishi, tarqatilishi yoki ko‘paytirilmasligi yoki uchinchi shaxslarga berilmasligi kerak. Ushbu materialni ko‘paytirish, tarqatish, nusxalash, oshkor qilish, o‘zgartirish, tarqatish yoki nashr etishning har qanday shakli qat’iyan man etiladi.

Kun	
Avgust 2024	Ushbu sillabus Guliston davlat universiteti kengashining 2024-yil “ _____ “ _____ dagi _____ - sonli bayonnomasi bilan maqullangan.
	Tuzuvchi: Maxmudov Sh.X. Yashil iqtisodiyot va barqaror biznes kafedrası, o‘qituvchisi
	Taqrizchilar: G‘.Berdiyev – GulDU, PhD, dotsent B.Toshboyev – GulDU, PhD, dotsent

Izoh: Ushbu fan sillabusini ishlab chiqishda Rossiya Federatsiyasining Ural davlat universiteti (92 o‘rin), Angliyaning Oksford universiteti (Oxford university (QS da 1-o‘rinda THE da 3-o‘rinda) kabi OTMlarning fan sillabuslaridan foydalanildi.

Mundarija

I.	(IMI1704): Strategik boshqaruv.....	4
	1.Fan tavsifi.....	4
	2. Fanning dastlabki rekvezitlari.....	4
	3. Fanning maqsadi.....	4
	4.Ta'lim berish maqsadi.....	4
	5.Ta'lim berish usullari.....	4
	6.Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar.....	5
	7.Adabiyotlar.....	7
	8. Soatlar/ Kreditlar.....	8
	9.Fanning tarkibiy tuzilishi.....	8
	10.Talabalar bilimini baholash.....	9
	11.Akademik talablar.....	10

STRATEGIK BOSHQARUV (IMI1704)

1.Fan tavsifi

Ushbu fan tashkilotlarda strategik boshqarishning asosiy tamoyillari va amaliyotlarini o'rganishni maqsad qiladi. Kurs davomida talabalar strategik boshqarishning nazariy asoslari, tahlil usullari, strategiyalarni ishlab chiqish va amalga oshirish, hamda strategik boshqaruvning asosiy jihatlarini o'rganadilar..

2. Fanning dastlabki rekvezitlari

Ushbu fan uchun oldindan bilimlar (rekvizitlar) talab etiladi, ya'ni talaba iqtisodiyotning fundamental asosi bo'lmish Biznes xaqida (STRM6), Iqtisodiyot nazariyasi (COTHE6), Statistika (TATIS6), Iqtisodiyotda axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va tizimlari (ICTEC06) fanlarini to'liq o'zlashtirishi lozim.

3. Fanning maqsadi

- Strategik boshqarishning asosiy tushunchalari va tamoyillarini tushunish.
- Strategik tahlil va rejalashtirish usullarini o'rganish.
- Tashkilotlar uchun samarali strategiyalar ishlab chiqish.
- Strategik rejalarning amalga oshirilishi va monitoringi.
- Bozor va raqobat sharoitlarini tahlil qilish

4.Ta'lim berish natijalari

1. Strategik boshqarishning mazmuni, mohiyati, ob'ekti, sub'ekti, tahlil usullarini bilish kerak;
2. Strategik boshqarishning maqsadi va funksiyalari, maqsadli boshqaruv pog'onalari, biznesning rivojlanish maktablari nazariyasining shakllanishi bilishlari lozim;
3. Strategik boshqarish organlari strukturasi, chiziqli funksional strukturani, tashkilotlar faoliyati, yashash davri, tashkilotda strategiyani tanlash, strategik maqsadlarni bilishi kerak;
4. Strategik boshqarishning mohiyati, tashkilotning ichki va tshqi muhiti, mehnatni tashkil etish va boshqarishni, innovatsion boshqarishni bilishi kerak;
5. Ishlab chiqarishni boshqarishni, sifat nazorat bosqichlarini, maqsadlarni qo'yishni, axborotlar bilan ishlashni, boshqaruv qarorlarni, boshqaruvda motivlashtirishni bilishi lozim.

5.Ta'lim berish usullari

- real vaziyatga asoslangan amaliy ishlarni bajarish;
- esse, tezis va maqolalar yozish;
- vaziyatli topshiriqlarni (keys-stadi) yechish;

- jarayonli-yo‘naltirilgan ta‘lim;
- muhokamalarda ishtirok etish;
- kichik guruhlarda ishlashni tashkil etish;
- loyiha ishini bajarish;
- mustaqil ishlarni bajarish;
- taqdimot tayyorlash;
- so‘rov o‘tkazish;
- muammoni hal qilish;

6. Mustaqil ta‘lim va mustaqil ishlar

1. Strategik boshqarishning nazariy asoslari va amaliyoti
2. SWOT tahlili va uning strategik rejalashtirishda qo'llanilishi
3. PEST tahlili va tashqi muhitning strategiyaga ta'siri
4. Tashkilotning missiyasi va vizyonini belgilash
5. Korporativ strategiyalar: diversifikatsiya va integratsiya
6. Biznes birliklari uchun strategiyalar va ularning ahamiyati
7. Funktsional strategiyalar: marketing, moliya, ishlab chiqarish
8. Innovatsion strategiyalar va ularning muvaffaqiyatli amalga oshirilishi
9. Strategik boshqaruv va nazorat tizimlari
10. O'zgartirishlar boshqaruvi va strategik rejalashtirish
11. Raqobatbardoshlik va raqobat strategiyalari
12. Resurslar va imkoniyatlarni baholash
13. Global strategiyalar va xalqaro bozorlar
14. Korporativ ijtimoiy mas'uliyat va etika
15. Tashkilotlarda strategik rejalashtirishning o'rni
16. Innovatsiyalarni boshqarish va strategik rejalashtirish
17. Mijozlar bilan munosabatlarni boshqarish strategiyalari
18. Bozor tahlili va strategik qarorlar qabul qilish
19. SWOT va PEST tahlillarini integratsiyalash
20. Korporativ boshqaruv va strategik rejalashtirish
21. Strategik boshqarishda moliyaviy tahlil
22. Tashkilotning ichki va tashqi muhitini o'rganish
23. Mahsulot portfeli boshqaruvi
24. O'rta va uzoq muddatli strategik rejalashtirish
25. Strategik boshqarishda texnologiyaning roli
26. Strategik boshqarishda va kadrlar boshqaruvi
27. Startaplar uchun strategik rejalashtirish
28. Xalqaro biznes strategiyalari
29. Strategik boshqarishda risklarni boshqarish
30. Strategik boshqarish va barqaror rivojlanish

31. Xalqaro biznesning kelajagi: tendentsiyalar va bashoratlar
32. Xalqaro tashkilotlarning global savdodagi roli
33. Keys tadqiqoti: Mahalliy kompaniyaning muvaffaqiyatli global kengayishi
34. Valyuta tebranishlarining xalqaro savdoga ta'siri
35. Global Logistika va transport boshqaruvi
36. Tariflar va savdo to'siqlarining xalqaro biznesga ta'siri
37. Ko'p millatli korxonalarda yetakchilik uslublari
38. Xalqaro biznesda innovatsiya va ilmiy-tadqiqot ishlari

ORALIQ nazorati uchun mustaqil ish topshiriqlari

1-ON mustaqil ishi

1. Faoliyatning strategik rejasini ishlab chiqish va vaziyatini tahlil qilish:
 - maqsadlarni aniqlash, strategiyani yaratish;
 - raqobat vaziyatini tahlil etish;
 - vaziyatini SWOT tahlilini qilish;
 - strategiya va raqobatbardoshlikni baholash va muvofiqlashtirish;
 - faoliyatning strategik rejasini ishlab chiqish.
1. Sanoat
2. Qishloq xo'jaligi
3. Ta'lim
4. Xizmat ko'rsatish
5. Tijorat

Ushbu topshiriqni guruh ro'yxati bo'yicha ketma-ketlikda 5 ta talaba birgalikda turli tarmoqlar (sohalar, yo'nalishlar) kesimida amalga oshiradi va amalga oshirilgan ishlarni taqdimot qiladi. Bunda berilgan tarkibiy savollar qamrab olinishi, mazmun-mohiyati ochib berilishi kerak. Tanlangan faoliyati bir xil bo'lmasligiga, ko'chirilmasligiga e'tiborga olinadi.

2-ON mustaqil ishi

2. Elektron tijoratning strategiyasini ishlab chiqish va uni qo'llab – quvvatlovchi muhitni yaratish:
 - globallashtirish davrida raqobatli strategiyalarning o'rni
 - elektron tijorat strategiyasini yaratilishiga Internet texnologiyalar va bozor tuzilmasining ta'siri;
 - elektron tijoratda tashkiliy strukturalarning strategik ustunliklari va kamchiliklari;
 - elektron tijoratda ilg'or tajribani o'rganish va undan samarali foydalanish;
 - elektron tijoratning strategiyasini ishlab chiqish.

Ushbu topshiriqni har bir talaba mustaqil elektron tijorat turini tanlab, elektron tijoratning strategiyasini ishlab chiqadi va amalga oshirilgan ishlarni taqdimot qiladi. Bunda berilgan tarkibiy savollar qamrab olinishi, mazmun-mohiyati ochib

berilishi kerak.

Tanlangan faoliyati bir xil bo'lmazligiga, ko'chirilmazligiga e'tiborga olinadi.

7. Asosiy adabiyotlar

1. Jalolova Dildora Jamolovna Strategik boshqarish . Darslik.-T: O'zb yozuvchilar uyushmasi Nashryot – 2004 - 412 bet <https://unilibrary.uz/literature/227346>
2. Xo'djamuratova G Strategik boshqarish Toshkent Iqtisodiyot – 2017y. .-192 bet <https://unilibrary.uz/literature/46067>
3. Jalolova D Strategik boshqarish Darslik/ Toshkent – 2019 yil 328 bet (Ushbu kitob universitet ARMda PDF variantda mavjud). <https://unilibrary.uz/literature/28406>
4. И.Н.Маврина Стратегический менеджмент Екатеринбург – УрФУ 2014 https://elar.urfu.ru/bitstream/10995/28666/1/978-5-321-02372-3_2014.pdf
5. Timothy Galpin The Strategist's Handbook 28 August 2023 <https://global.oup.com/ukhe/product/the-strategists-handbook-9780192885289?cc=gb&lang=en>

Qo'shimcha adabiyotlar

1 O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevraldagi "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi to'g'risida"gi PF-4947-Farmoni. "2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasi".

2 O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.Mirziyoevning 2021 yil uchun mo'ljallangan eng muhim ustuvor vazifalar haqidagi Oliy Majlisga Murojaatnomasi. Toshkent 2020 yil 28 dekabr.

3 Detailed analysis of the environmental factors affecting international business operations. Rugman, A. M., & Collinson, S. (2012). International Business (6th ed.). Pearson.

4. Mintzberg, H., Ahlstrand, B., & Lampel, J. (1998). *Strategy Safari: A Guided Tour Through The Wilds of Strategic Management*. Free Press.

Axborot manbalari

1. www.mf.uz - O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi sayti.
2. www.lex.uz - O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi.
3. www.ifmr.uz - O'zbekiston Respublikasi Prognozlashtirish va makro-iqtisodiy tadqiqotlar instituti sayti.
4. www.mineconomu.uz - O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot vazirligi sayti.
5. www.stat.uz - O'zbekiston Respublikasi davlat statistika qo'mitasi rasmiy sayti.

8. Soatlar/ Kreditlar

Kuzgi semestr kredit modul miqdori -6 ECTS

Ta'lim turi	Maruza	Amaliy mashg'ulot	Laboratoriya	Mustaqil ta'lim	Jami
Kunduzgi	34	38	0	108	
Yillik, jami	34	38	0	108	180

9.Fanning tarkibiy tuzilishi

Kunduzgi:

T/r	Mavzular	Ma'ruza, amaliy mashg'ulotlar rejasi	Ma'ruza mashg'ulotlari	Amaliy mashg'ulotlari	Mustaqil ta'lim
1	Strategik boshqarishga kirish	Strategik boshqarishning mohiyati va ahamiyati	2	2	6
		Strategik boshqarishning tarixiy rivojlanishi			
		Tashkilotlarda strategik boshqarish jarayoni			
2	Tashqi muhit tahlili	Tashqi muhit tahlilining ahamiyati	2	2	8
		PEST tahlil usuli			
		Bozor va raqobat tahlili			
3	Ichki muhit tahlili	Tashkilotning ichki muhitini tahlil qilish	2	2	8
		SWOT tahlil usuli			
		Resurs va imkoniyatlarni baholash			
4	Strategik maqsadlar va vizyon	Strategik maqsadlar va ularning tuzilishi	2	4	8
		Tashkilot vizyon va missiyasi			
		Strategik maqsadlarni belgilash			
5	Strategik variantlar va tanlovlar	Strategik variantlarni ishlab chiqish	2	2	8
		Alternativ strategiyalarni baholash			
		Strategik tanlov jarayoni			
6	Korporativ strategiyalar	Korporativ strategiyalarning turlari	2	2	8
		Diversifikatsiya va integratsiya strategiyalari			
		Xalqaro strategiyalar			
7	Biznes birliklari uchun strategiyalar	Biznes birliklari strategiyalarini ishlab chiqish	2	2	8
		Bozor mavqeini tahlil qilish			

		Raqobat strategiyalari			
8	Funksional strategiyalar	Funksional strategiyalarning ahamiyati	2	2	8
		Marketing, moliyaviy va ishlab chiqarish strategiyalari			
		Inson resurslari strategiyalari			
9	Strategik rejalarni amalga oshirish	Strategik rejalarning amalga oshirilishi	2	2	8
		O'zgartirishlar boshqaruvi			
		Resurslarni taqsimlash			
10	Strategik boshqaruv va monitoring	Strategik boshqaruvning asosiy vazifalari	4	4	8
		Strategik monitoring va nazorat			
		KPI va strategik ko'rsatkichlar			
11	Innovatsion Strategiyalar	Innovatsion strategiyalarning mohiyati	2	4	8
		Innovatsiyalarni boshqarish			
		Innovatsion strategiyalarni ishlab chiqish			
12	Global Strategiyalar	Global strategiyalarning ahamiyati	4	4	8
		Xalqaro bozorlarni tahlil qilish			
		Global strategiyalarni amalga oshirish			
13	Etika va ijtimoiy mas'uliyat	Biznes etikasining asosiy tamoyillari	2	2	8
		Korporativ ijtimoiy mas'uliyat			
		Etik masalalarni strategik rejalashtirishda hisobga olish			
14	Amaliy strategik loyihalar va tahlillar	Amaliy Strategik reja loyihasi	4	4	6
		Loyihani ishlab chiqish va taqdim etish			
		Loyihalarni tahlil qilish va baholash			
Jami soat			34	38	108

10. Talabalar bilimni baholash

Talabalar bilimni baholash tartibi			
Reyting baholash Turlari	Maks.bal	Bajariladigan topshiriqlar	Topshiriqlarni Bajarish muddati
Joriy nazorat	40		
1-mustaqil ish	10	Mustaqil ta'lim mavzularidan biri bo'yicha Esse yoki tezis yozish (1000-1200 so'zdan kam bo'lmasligi lozimdan)	Topshirishning oxirgi muddati: 2024-yil 30-oktabr soat 18:00 gacha
TEST	10	Test topshiriqlari 20ta, har biriga 0,5 baldan	Topshirishning oxirgi muddati: 2024-yil 30-noyabr soat 18:00 gacha
2-mustaqil ish	10	Mustaqil ta'lim	Topshirishning

		mavzularidan biri bo'yicha loyiha ishini tayyorlash va himoya qilish.	oxirgi muddati: 2024-yil 20-dekabr soat 18:00 gacha
TEST	10	Test topshiriqlari 20ta, har biriga 0,5 baldan	Topshirishning oxirgi muddati: 2024-yil 20-dekabr
Oraliq nazorat	20	Taqdimot shaklida (kichik guruhlarda ishlash)	2024-yil 5-9 dekabr
1-OH	10		Tasdiqlangan grafik asosida
	6	Mustaqil ta'lim mavzularidan biri bo'yicha loyiha ishini tayyorlash va himoya qilish.	Oktabr oyi oxiri- noyabr oyi 1- haftasi
	4	Test topshiriqlari 20 ta, har biriga 0,25 baldan	Tasdiqlangan grafik asosida
2-OH	10		Tasdiqlangan grafik asosida
	6	Mustaqil ta'lim mavzularidan biri bo'yicha loyiha ishini tayyorlash va himoya qilish.	Noyabr oyi oxiri- dekabr oyi 2-haftasi
	4	Test topshiriqlari 20 ta, har biriga 0,25 baldan	Tasdiqlangan grafik asosida
Yakuniy nazorat	40	Test topshiriqlari 40 ta, har biriga 1,0 baldan	2025-yil 18-yanvar
Jami	100		

Talabalarning semestr davomida fan bo'yicha to'plagan umumiy bali har bir nazorat turidan belgilangan qoidalarga muvofiq quyidagi formula orqali hisoblanadi.

$$YaB = JN + ON + YaN$$

Bu yerda:

JN-joriy nazorat, ON-oraliq nazorat; YaN-yakuniy nazorat.

Eslatma: dars mashg'ulotlaridagi ishtiroki, joriy nazorat va oraliq nazoratlar uchun ajratilgan jami ballar (60 ball) ning kamida 60 foizi (36 ball) ni to'play olmagan talabani yakuniy nazoratga kirishiga ruxsat berilmaydi.

11.Akademik talablar

O'qituvchi va talaba o'rtasidagi o'zaro munosabat samimiy va beg'araz bo'lishi lozim, talaba mustaqil bajarilgan topshiriqlarni belgilangan tartibda elektron pochta yoki o'quv platforma orqali yuboradi va javobni ham shu tartibda oladi. Belgilangan muddatda bajarilmagan topshiriqlar qayta qabul qilinmaydi. O'qituvchi talaba tomonidan bajarilgan topshiriqlarni antiplagiya dasturida

tekshiradi, originallik darajasi 70 foizdan past bo'lgan ishlar baholash uchun qabul qilinmaydi. Talabning bajargan topshirig'i 2 martagacha antiplagiat dasturida tekshirilishiga imkoniyat beriladi, natija talab darajasida bo'lmasa ish qabul qilinmaydi.